

som staar i nøje Forbindelse med Storpolitikkens og altsaa let igen kan vække storpolitiske Kampe.

Spørgsmaalet bliver derfor — og det var det, jeg vilde pointere — dette: Skulde vi, fordi den politiske Konflikt gør det umuligt lige i Djebløkket at komme til en Grundlovsforandring, som næsten alle ønske, skride til en Foranstaltning, som næsten ingen ønsker, fremfor at foretage saadanne midlertidige Foranstaltninger, som muliggøre, at man kan vente med denne Sag, indtil vi kommer til en Grundlovsforandring, eller i alt Fald indtil man har faaet denne Sag mere ud af den storpolitiske Kamp, end den hidtil har været. Ja, jeg ved ganske vist nok, at der er nogle enkelte, der sige, at der ogsaa er en tredje Vej at gaa, nemlig den, at man kunde lade det blive ved det bestaaende, thi har det gaaet saa længe, kan det vel gaa en Tid endnu, men jeg tror ikke, at deres Tal er stort, og efter min Mening er det Standpunkt ikke blot uforvarligt, men tillige ulogt, for saa vidt som det overmaade let risikeres, at man faar akkurat lige det modsatte af det, man vil. Stillingen er jo i Djebløkket den, at der er en Kreds her i Kjøbenhavn paa 64,000 Mennesker, en paa Frederiksberg paa 80,000 og en paa Nørrebro paa endog 142,000 — det er endda efter Folketællingen i 1890 — og derhos er der Provinsføbsteder, som have meget over det dobbelte af det normale Antal Indbyggere for at have een Rigsdagsmand. Hvis nu Rigsdagen under saadanne Forhold vilde sige som saa: Vi lade det gaa fremdeles og vilde sige det nu, efter at Sagen har været saa stærkt oppe, som den har været i de sidste Aar, saa er det min Overbevisning, at saa ville Vennerne af den store Forøgelse af Antallet have overordentlig let ved at rejse en saadan Storm af Indignation og Harme hos dem, det gaar ud over, at al Modstand mod den store Forøgelse vilde være som blæst bort efter en stakket Tid. Jeg vil tilføje, at det var ikke godt, hvis det ikke var saadant, at de kunde gøre det, thi det modsatte vilde være et sørgeligt Vidnesbyrd om Mangel paa Respekt for Grundloven og om vort Folks Nedsættelse. Jeg mener altsaa, at der i Virkeligheden i Djebløkket kun er to Ting at vælge imellem: den fuldstændige Gennemførelse og saadanne midlertidige Foranstaltninger, der muliggøre, at man kan vente endnu i nogen Tid med denne lige saa overordentlig vigtige som vanskelige Sag. Jeg antager altsaa, at Landstinget vil stille sig i den Henseende, som det gjorde i Sjor. Naar vi have den Opfattelse, som vi have om denne Sag, saa vilde det ganske sikkert

have været uforvarligt, om vi ikke havde prøvet paa at standse en Foranstaltning, hvorom vi maatte have det bestemte Indtryk, at den store Del af Befolkningen ikke ønskede den. Det er jo netop Landstingets særlige Opgave foreløbig at standse de Sager, hvorom vi have den Mistanke, at det ikke er Befolkningens sande Mening, der har fundet sit Udslag i Forslagene. Men have vi begyndt paa Forsøget, maa vi selvfølgelig gennemføre det, og det er jo endnu ikke gennemført. Hvis vi ikke stille os i Aar, som vi gjorde i Sjor, er Forsøget ikke gennemført, saa er den ærbødigste Hensigt, vi have gjort til det andet Ting ikke gennemført. Thi ganske vist har Sagen været til 1ste Behandling siden i Folketinget, og 1ste Behandling der var ikke lovende for en Overenskomst paa Grundlag af det, vi have foreslaaet. Men i Betænkningen ser det anderledes ud. Der gaar for det første hele Højremindretallet ind paa Landstingets Forslag, og dernæst er der to Mindretal, der ligeledes bestemt ere mod den store Forøgelse, hvis den kan undgaaes. Jeg tror næppe, at der er noget Menneske, der med Bestemthed kan sige, hvorledes Folketingsflertallets Stilling er i Djebløkket til denne Sag, om det ikke vil foretrække et Forslag, som Landstingets i alt væsentlig i hvert Fald, fremfor at stille sig paa det Standpunkt at sige: Alt eller intet under Forhold, hvor der er en aldeles overvejende Sandsynlighed for, at Resultatet bliver intet, og at vi saa maa gaa til Valg under endnu mere forvildede Forhold, end vi gjorde det sidst.

En ganske anden Sag er det jo, om denne Ordning, denne midlertidige Foranstaltning, som vi have foreslaaet, er den heldigste, om det er heldigt, at vi netop have valgt 8 ny Kredse, og om vi gøre den bedst mulige Brug af disse. Der er der naturligtvis et vidt Spillerum for Kritik fra deres Side, som enten ere særlig kritisk anlagte eller ere imod selve Forslagets Hovedprincip og derfor ønske det kritiseret igennem. Man kan jo stille en Masse Spørgsmaal op. Man kan sige, hvorfor 8, hvorfor ikke 4 eller 6, hvorfor ikke 12, 14 eller 16, og hvorfor netop de Steder, hvorfor ikke andre Steder, og saaledes i det uendelige? Det er let at kritisere selv et Forslag, som gaar ud paa en fuldstændig Gennemførelse, og selvfølgelig er det hundrede Gange saa let at kritisere noget, som kun gaar ud paa en midlertidig Foranstaltning, der jo altid maa have et Stær af noget vist vilkaarligt ved sig. Men det er i øvrigt langt fra, at Tallet er vilkaarlig valgt fra vor Side, og Anvendelsen er det virkelig lige saa lidt. Vi maatte gaa til Tallet